

Νεανικά Άγκυροβολήματα

ΔΙΜΗΝΙΑΙΟ ΦΥΛΛΑΔΙΟ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ
ΙΕΡΑΠΥΤΝΗΣ ΚΑΙ ΣΗΤΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ
ΤΕΥΧΟΣ 32ο ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2006

«Μή φοβοῦ τό μικρόν ποίμνιον»

«Μή φοβοῦ τό μικρόν ποίμνιον· ὅτι εὐδόκησεν ὁ Πατήρ ὑμῶν δοῦναι ὑμῖν τήν βασιλείαν» (Λουκ. 12,32).

-Χάραξαν στή γῆ τούς νόμους
ἄνοιξαν στή νύκτα δρόμους
κι ἔγινε ἡ ἀγάπη πιά βαθιά.

Δώδεκα παιδιά στούς
δρόμους δώδεκα
παιδιά.

Πῆραν τή βροχή
στούς ὤμους δώδεκα
παιδιά.

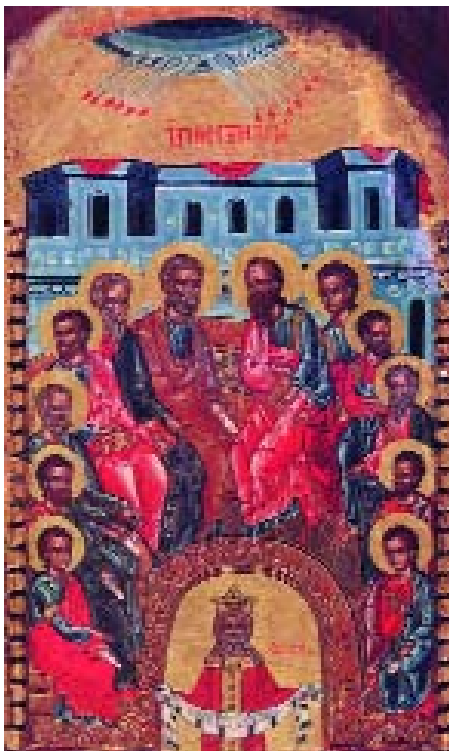
-Κράτησαν ψηλά τόν
ἥλιο κάνανε τό κρύο
φίλο

πῆγαν πιά μακριά κι
ἀπ' τά πουλιά.

-Βρῆκαν στήν κορφή
τήν παλιά πληγή
τό χρυσό μαχαίρι τοῦ
ληστῆ.

Δώδεκα παιδιά στούς
δρόμους δώδεκα σπαθιά.

πῆραν τό Χριστό στούς ὤμους δώδεκα
παιδιά.

-Γράψαν μιάν εὐχή νά
μή ξεχασεῖ
κατ' ἀπό τό χῶμα ἡ
γιορτή.

Τό τραγούδι αὐτό, σέ
στίχους Χριστοδούλου
καί μουσική Μάνου
Λοῖζου, θυμήθηκα
σήμερα, ἀνήμερα τῶν
ἀγίων Ἀποστόλων
ἔτσι, ἄξαφνα, προσπα-
θώντας νά σύρω δυό
γραμμές γιά τό περιο-
δικό πού κρατᾶτε στά
χέρια σας. Τίς σκέψεις
πού ἔκανα μέ ἀφορμή
τό τραγούδι αὐτό
θέλω νά μοιρασῶ μαζί σας. Κι ἂν δέν
εἶναι σέ τάξη βάλτε τις ἐσεῖς.

«... ὁμοία ἐστίν ἡ βασιλεία τῶν

οὐρανῶν ζύμη, ἣν λαβοῦσα γυνή ἐνέκυψεν εἰς ἀλεύρου σάτα τρία, ἕως οὗ ἐξύμωθη ὅλον» (Ματθ. 13,33).

Ὅταν ἔφτιαχνε τίς θέσεις στους Μύλους ὁ Μακρυγιάννης γιά νά πολεμήσει τόν Ἰμπραήμ δέχτηκε τήν ἐπίσκεψη τοῦ Γάλλου ναυάρχου Λεριγνί, ὁ ὁποῖος παρατήρησε ὅτι οἱ θέσεις αὐτές ἦταν ἀδύνατες. Τοῦ ἀπάντησε τότε ὁ Μακρυγιάννης ὅτι «... εἶναι ἀδύνατες οἱ θέσεις κ' ἐμεῖς, ὅμως εἶναι δυνατός ὁ Θεός ὁποῦ μᾶς προσπατεῖ· καί θά δείξωμεν τήν τύχη μας σ' αὐτές τίς θέσεις ἀδύνατες. Κι ἂν εἴμαστε ὀλίγοι εἰς τό πλῆθος τοῦ Μπραῖμη, παρηγοριώμαστε μ' ἕναν τρόπον, ὅτι ἡ τύχη μᾶς ἔχει τούς Ἕλληνες πάντοτε ὀλίγους. Ὅτι ἀρχή καί τέλος, παλαιόθεν καί ὡς τώρα, ὅλα τά θερία πολεμοῦν νά μᾶς φᾶνε καί δέν μποροῦνε τρῶνε ἀπό μᾶς καί μένει καί μαγιά. Καί οἱ ὀλίγοι ἀποφασίζουν νά πεθάνουν· Κι ὅταν κάνουν αὐτεῖνη τήν ἀπόφασιν, λίγες φορές χάνουν καί πολλές κερδαίνουν».

Οἱ Χριστιανοί σήμερα ζοῦνε μιάν ἀπροκάλυπτη ἐπίθεση, τήν ὁποία σ' ἕνα βαθμό ἐμεῖς οἱ ἴδιοι προκαλέσαμε καί τροφοδοτήσαμε. Καί βέβαια ὁ διάβολος δέν ἔχασε καιρό καί ἐπιτίθεται χωρίς νά παίρνει οὔτε τίς πύο στοιχειώδεις προφυλάξεις.

Μέσα στόν ὀρυμαγδό αὐτῆς τῆς μάχης κινδυνεύει νά θολώσει ὁ νοῦς, νά μᾶς πιάσει πανικός καί νά ξεχάσουμε τό λόγο τοῦ Χριστοῦ πού λέει: «... μή φοβοῦ τό μικρόν ποιμνιον· ὅτι εὐδόκησεν ὁ Πατήρ ὑμῶν, δοῦναι ὑμῖν τήν

βασίλειαν». Μή φοβοῦ τό μικρόν ποιμνιον... μή φοβᾶσε ἐσύ, ἡ μικρή συντροφιά, ἡ Ἐκκλησία. Ὁ φόβος δέν ταιριάζει σ' αὐτούς πού ἀξιώθηκαν νά ζοῦν μέσα σ' Αὐτήν. Ἀλλά ζοῦμε πραγματι στήν Ἐκκλησία καί ὡς Ἐκκλησία; Ὅλοι λέμε πώς ζοῦμε μέσα σ' αὐτήν, πώς ἀγωνιζόμαστε γι' αὐτήν, ὅμως εἴμαστε ἀνασφαλεῖς καί γι' αὐτό παθητικοί ἢ ἐπιθετικοί μεταξύ μας, ὄχι ὅμως ἀλληλέγγυοι. Ζοῦμε στήν Ἐκκλησία, ἀλλά ὁ καθένας ζεῖ τή ζωή του, ὄχι τή ζωή της. Ζωή στήν Ἐκκλησία σημαίνει ἐνότητα «μέ τούς ἀδελφούς καί τίς ἀδελφές» καθώς λέει ὁ Πατροκοσμάς κι ὅπως μαρτυροῦν μέ τή ζωή τους ὅλοι οἱ ἅγιοι σηκώνοντας καί θεραπεύοντας τά ἀσθενήματα ὅλων ἐμᾶς τῶν ἀδυνάτων.

Ἐλεγε ὁ γερο-Παῖσιος ὅτι ἂν ἦμουν καλύτερος θά ἦταν καλύτερος καί ὁ κόσμος. Ἐχοντας ἀκραιφνές ἐκκλησιαστικό φρόνημα καί συνείδηση ὁ γέροντας ζοῦσε τήν ἐνότητα τοῦ κόσμου καί εἶχε ἀπόλυτη συναίσθηση τῆς προσωπικῆς εὐθύνης γιά τήν ἀλλαγὴ τοῦ κόσμου.

Ἐνας ἄλλος ἅγιος, ὁ ἅγιος Σεραφεῖμ τοῦ Σάρωφ, ἔλεγε μέ λίγο διαφορετικό τρόπο τό ἴδιο πρᾶγμα: «...Κάνε εἰρήνη μέσα σου καί ἕνας ὀλόκληρος κόσμος θά εἰρηνέψει κοντά σου».

Ὁ γέροντας Πορφύριος ἐπίσης, ἔλεγε κάποτε σ' ἕνα μαθητή του, ὁ ὁποῖος τόν ρώτησε πότε προλαβαίνει καί προσεύχεται γιά τόσους πολλούς πού ζητοῦν τήν προσευχή του, τά ἐξῆς σημαντικά:

«Ἀρχίζω τὴν εὐχὴ λέγοντας· Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ἐλέησον τὸν Κώστα, τὸν Γιώργο, κ.λπ., μετὰ ὅλους ὅσους ζήτησαν τὴν προσευχή μου καὶ σὴ συνέχεια λέω· Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ἐλέησόν με». Στὴν εὐλογία ἀπορία τοῦ μαθητῆ του γιὰ τὸ «ἐλέησόν με» ὁ γέροντας ἀπάντησε:

«δὲ ξέρεις ὅτι ἐγὼ καὶ ἐσύ εἴμαστε ἓνα»;

Σ' αὐτὴ τὴν ἐνότητα πού χαρίζει ὁ Χριστὸς πιστεύω ὅτι κρύβεται ἡ δύναμη καὶ ἡ ἐλπίδα γιὰ ἓνα καλύτερο κόσμο.

**π. Νικόλαος Ἀλεξάκης,
Θεολόγος Καθηγητῆς**

Θεολογικό καὶ ὄχι κοινωνιολογικό τό πρόβλημα τῆς βίας στὰ σχολεῖα

Ἡ ὑπόθεση «Ἀλεξ» στὴ Βέροια, συγκλόνισε καὶ συνεχίζει νὰ συγκλονίζει τὸ Πανελλήνιο. Καθημερινὰ συνωστίζονται στὰ τηλεοπτικά «παράθυρα» δεκάδες γείτονες, συγγενεῖς, γνωστοὶ καὶ «εἰδικοί» τοῦ θ έ μ α τ ο ς . Ἀκούγονται πολλὰ κάθε μέρα, πού καταλήγουν πάντα στὴν ἠθικολογία. Αὐτὰ πρέπει νὰ προσέξει ἡ οἰκογένεια, οἱ δάσκαλοι καὶ ἡ κοινωνία.

Μάλιστα, ὡς πανάκεια γιὰ τὴ λύση τοῦ προβλήματος στὰ σχολεῖα προτείνεται - καὶ εἶναι σχεδόν ἔτοιμος- ὁ διορισμὸς «εἰδικῶν» στὰ σχολεῖα πού θὰ ἀντιμετωπίζουν τὶς παραβατικὲς συμπεριφορὲς. Ἔτσι «ψυχολόγοι», «ψυχαναλυτές», «κοινωνικοὶ λειτουργοί» ἢ «ψυχοθεραπευτές» βρίσκονται ἓνα

βῆμα πρὶν τὴν ἔνταξή τους στὰ σχολεῖα.

Ὅμως, μόνο καὶ μόνο ἡ συζήτηση γιὰ ἓνα τέτοιο βῆμα, πού μπορεῖ νὰ μὴν

εἶναι τελικὰ κακό, μαρτυρεῖ κάποιες βαθιὲς καὶ ὀδυνηρὲς ἀλήθειες. Κατ' ἀρχάς τὴν ἀδυναμία, τὴν ἀναποτελεσματικότητα, ἐν τέλει τὴν ἀποτυχία γενικὰ τῶν θεσμῶν, συμπεριλαμβανομένου τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συστήματος καὶ τῶν φορέων του, δηλαδὴ διδασκόντων καὶ διδασκομένων.

Κατ' ἀρχάς πρέπει νὰ ξεκαθαρίσουμε ὅτι τὸ νεανικὸ αὐτὸ ἔντυπο δέν ἔχει καὶ στόχο τὶς ἀόριστες ἠθικολογίες, οὔτε τὸν καταμερισμὸ εὐθυνῶν, ἀλλὰ εἶναι γιὰ μᾶς κυρίως πού ἀσχολούμαστε μ' αὐτό, μιά εὐκαιρία γιὰ ἐκθεση προσωπικῶν προβληματισμῶν καὶ ἀγωνιῶν.

Κατ' ἀρχάς πρέπει νὰ ξεκαθαρίσουμε ὅτι τὸ νεανικὸ αὐτὸ ἔντυπο δέν ἔχει καὶ στόχο τὶς ἀόριστες ἠθικολογίες, οὔτε τὸν καταμερισμὸ εὐθυνῶν, ἀλλὰ εἶναι γιὰ μᾶς κυρίως πού ἀσχολούμαστε μ' αὐτό, μιά εὐκαιρία γιὰ ἐκθεση προσωπικῶν προβληματισμῶν καὶ ἀγωνιῶν.

Σκέφτηκα λοιπόν, ποιές ευθύνες έχω εγώ και όχι οι άλλοι. Έτσι θυμήθηκα και ξαναδιάβασα τα λόγια του π. Παϊσιου, όταν κάποιος τον ρώτησε για το έργο του δασκάλου:

«... Θέλει πολλή διάκριση και φωτισμό για να κινηθεί σωστά ο καθένας ανάμεσα στους συναδέλφους του. Για την κάθε περίπτωση χρειάζεται πολλή σύνεση και θεϊός φωτισμός. Νά

κινείται αθόρυβα και πιο πολύ να τους μιλάει με τη σωστή ορθόδοξη ζωή του. Έτσι θα βοηθήσει, χωρίς να έρεθίσει. Ίδιως στην εκπαίδευση μερικά πράγματα είναι σαν ένας όγκος που άλλοτε είναι καλοήθης και άλλοτε κακοήθης. Αν πάρομε μιά θέση με τη λογική, θα κάνομε πολύ κακό, αντί για καλό.

Αν γίνει επέμβαση και ο όγκος είναι κακοήθης θα γίνει μετάσταση, θέλει λίγη καυτηρίαση προσεκτικά. (Γέροντος Παϊσιου, Μέ πόνος πόνος και αγάπη για το σύγχρονο άνθρωπο, σελ. 304).

Και άλλου «... πάντα με το καλό, με επιείκεια, με αγάπη να φέρονται στα παιδιά οι δάσκαλοι, να προσπαθούν να ξυπνάνε το φιλότιμό τους. Το παιδί

θέλει αγάπη, ζεστασιά, πολλά παιδιά τη στερούνται τελείως στο σπίτι. Αν οι δάσκαλοι αγαπήσουν τα παιδιά, θα τους αγαπήσουν και αυτά και τότε θα κάνουν πιο εύκολα το έργο τους (Γέροντος Παϊσιου, όπ. π., σελ. 307)· και άλλου λίγο παραποιημένο, «δάσκαλος δεν μπορεί να κλείσει την πόρτα του, έχει μεγάλη ευθύνη, κινδυνεύουν ψυχές, πρέπει να τις βοηθήσει. Νά

πονάει περισσότερο και να αγαπάει αυτά τα παιδιά που έχουν άσκημη ζωή, αυτά τα παιδιά που κανείς δεν μπορεί να τα αγαπήσει· όταν υπάρχει έσωτερική αγάπη, τότε την πληροφορούνται τα παιδιά γιατί αυτή η αγάπη γλυκαίνει και όλον τον εξωτερικό άνθρωπο και τον όμορφαίνει με τη θεία χάρη, η οποία δεν κ ρ ύ β ε τ α ι ,

ἀκτινοβολεί» (Γέροντος Παϊσιου, όπ. π., σελ. 314).

Διαβάζοντας αυτά τα τόσο απλά μά τόσο σοφά και μεστά, αναλογίστηκα σε πόση σύγχυση ζούμε εμείς στον κόσμο. Ένω είναι τόσο απλά τα πράγματα, θεωρούμε πως όσο πιο πολύπλοκα τα κάνομε, τόσο πιο ευτυχισμένοι και επιτυχημένοι θα είμαστε.

Έπομένως εξαρτάται από εμάς κάθε

έκπαιδευτική πολιτική. Πρέπει να ξεκαθαρίσουμε τί είδους σχολείο θέλουμε. Ένα σχολείο που θα είναι ένα ανταγωνιστικό πεδίο, κάτι ανάλογο δηλαδή που επικρατεί στην κοινωνία μας, που ενθαρρύνει και παροτρύνει τους προικισμένους διανοητικά ανθρώπους να είναι υπερέφανοι και να θεωρούν τους άλλους κατώτερους, ή ένα σχολείο, μέρος της Έκκλησίας, που θα προσλαμβάνει τον άρρωστο (μαθητή), από τα πάθη και τις αδυναμίες του, και να προσπαθεί να τον θεραπεύσει και να τον εντάσσει στο σύνολο αρμονικά δεμένο με τους γύρω του, χωρίς να στερείται την ελευθερία του και να χάνει την ιδιοπροσωπία του;

“Αν καταλάβουμε πως σκοπός της Έκκλησίας είναι να εκκλησιοποιήσουμε κάθε πτυχή της ζωής μας, να κατορθώσουμε να ζούμε ενωμένοι οργανικά, αγαπητικά κατά τό πρότυπο του

Τριαδικού Θεού, τότε συνειδητοποιούμε πως πρέπει να λειτουργούμε εμείς οι δάσκαλοι, ιδίως οι Θεολόγοι. “Αν ο λόγος μας και η ζωή μας σταματήσει να είναι ηθικός και γίνει αγαπητικός, σταυρικός, θυσιαστικός, δεν μπορεί κάτι καλό να βγει. “Αν συνεχίσουμε να λειτουργεί η κοινωνία, τό σχολείο, ή Ένορία, ή οικογένεια, άτομοκεντρικά χωρίς ασκητικό χαρακτήρα, δεν υπάρχει λύση, θα κοινωνιολογούμε, θα ψυχαναλύουμε και θα καταλήγομε πάντα στην ηθικολογία και την άριστολογία.

Νομίζω ότι δεν έχουμε άλλη επιλογή. Είναι καιρός και ευκαιρία να στραφούμε σ’ αυτή την κατεύθυνση. Να λειτουργήσουμε θεραπευτικά, αφού πρώτα θεραπευθούμε, για να μπορέσουμε να προσφέρουμε κάτι στα παιδιά και στον τόπο μας.

Γεώργιος Ζωγραφίνης

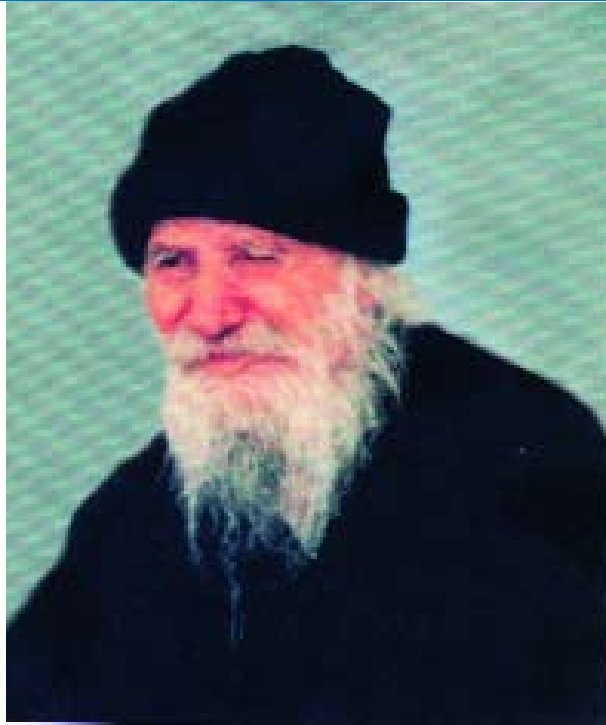
Γέροντος Πορφυρίου λόγοι για τα παιδιά

Μέ την προσευχή και την αγιοσύνη μπορείτε να βοηθήσετε και τα παιδιά στο σχολείο

Στά παιδιά ο έπαινος κάνει κακό. Τί λέει ο λόγος του Θεού; «*Λαός μου, οί μακαρίζοντες υμᾶς πλανῶσιν υμᾶς και την τρίβον τῶν ποδῶν υμῶν ταρασσουσιν*»¹. “Οποιοσ μᾶς ἐπαινεῖ, μᾶς πλανᾷ και μᾶς χαλάει τούς δρόμους τῆς ζωῆς μας. Πόσο σοφά είναι τά λόγια του Θεού! “Ο έπαινος δέν προετοιμάζει

τά παιδιά για καμιά δυσκολία στή ζωή και βγαίνουν ἀπροσάρμοστα και τά χάνουν και τελικά ἀποτυγχάνουν. Τώρα ο κόσμος χάλασε. Στό μικρό παιδάκι λένε ὄλο ἐπαινετικά λόγια. Μήν τό μαλώσομε, μήν του ἐναντιωθοῦμε, μήν τό πιέσομε τό παιδί. Μαθαίνει, ὅμως, ἔτσι και δέν μπορεῖ ν’ ἀντιδράσει σωστά και στήν πιό μικρή δυσκολία. Μόλις κάποιος του ἐναντιωθεῖ, τσακίζεται, δέν ἔχει σθένος.

Οἱ γονεῖς εὐθύνονται πρῶτοι γιά τήν ἀποτυχία τῶν παιδιῶν στή ζωή καί οἱ δάσκαλοι καί καθηγητές μετά. Τά ἐπαινοῦν διαρκῶς. Τούς λένε ἐγωιστικά λόγια. Δέν τά φέρνουν στό Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ, τ' ἀποξενώνουν ἀπ' τήν Ἐκκλησία. Ὄταν μεγαλώσουν λίγο τά παιδιά καί πᾶνε στό σχολεῖο μ' αὐτό τόν ἐγωισμό, φεύγουν ἀπό τή θρησκεία καί τήν περιφρονοῦν, χάνουν τόν σεβασμό πρὸς τόν Θεό, πρὸς τοὺς γονεῖς, πρὸς ὅλους. Γίνονται ἀτίθασα καί σκληρά καί ἄπονα, χωρίς νά σέβονται οὔτε τή θρησκεία οὔτε τόν Θεό. Βγάλαμε στή ζωή ἐγωιστές καί ὄχι χριστιανούς.

Τά παιδιά μέ τοὺς συνεχεῖς ἐπαίνους δέν οἰκοδομοῦνται

Τά παιδιά μέ τοὺς συνεχεῖς ἐπαίνους δέν οἰκοδομοῦνται. Γίνονται ἐγωιστές καί κενόδοξοι. Θά θέλουν σ' ὅλη τους τή ζωή νά τοὺς ἐπαινοῦν ὅλοι διαρκῶς, ἔστω κι ἂν τοὺς λένε ψέματα. Δυστυχῶς σήμερα μάθανε ὅλοι νά λένε ψέματα, καί τά δέχονται οἱ κενόδοξοι, εἶναι ἡ τροφή τους. «Πές το, κι ἄς εἶναι ψέμα, κι ἄς εἶναι εἰρωνεία» λένε. Ὁ Θεός αὐτό δέν τό θέλει. Ὁ Θεός θέλει τήν ἀλήθεια. Δυστυχῶς αὐτό δέν τό καταλαβαίνουν ὅλοι καί κάνουν τό ἐντελῶς ἀντίθετο.

Τά παιδιά ὅταν τά ἐπαινεῖς συνεχῶς, χωρίς διάκριση, τά πειράζει ὁ ἀντίθετος. Τούς ξεσηκώνει τό μύλο τοῦ ἐγωισμοῦ καί, συνηθισμένα ἀπό μικρά

στοὺς ἐπαίνους ἀπό γονεῖς καί δασκάλους, προχωροῦν ἴσως στά γράμματα, ἀλλά τί τό ὄφελος; Στή ζωή θά βγοῦν ἐγωιστές καί ὄχι χριστιανοί. Οἱ ἐγωιστές θέλουν διαρκῶς ὅλοι νά τοὺς ἐπαινοῦν, ὅλοι νά τοὺς ἀγαπᾶνε, ὅλοι νά λένε καλά γι' αὐτούς, πρᾶγμα πού ὁ Θεός μας, ἡ Ἐκκλησία μας, ὁ Χριστός μας δέν τό θέλει.

Ἡ θρησκεία μας δέν θέλει αὐτό τόν τρόπο, αὐτή τήν ἀγωγή. Ἀντίθετα, θέλει τά παιδιά ἀπό μικρά νά μαθαίνουν στήν ἀλήθεια. Ἡ ἀλήθεια τοῦ Χριστοῦ τονίζει ὅτι, ἅμα ἐπαινεῖς ἕναν ἄνθρωπο, τόν κάνεις ἐγωιστή. Ὁ ἐγωιστής εἶναι ὁ μπερδεμένος, ὁ ὀδηγούμενος ὑπό τοῦ διαβόλου καί τοῦ κακοῦ πνεύματος. Ἔτσι, μεγαλώνοντας μέσα στόν ἐγωισμό, ἡ πρώτη του δουλειά εἶναι ν' ἀρνεῖται τόν Θεό καί νά εἶναι ἕνας ἐγωιστής ἀπροσάρμοστος μέσα

του, υποφέρει, δέν ξέρει τί νά κάνει. Αίτία τῆς ψυχικῆς ἀκαταστασίας εἶναι ὁ ἐγκωσμός. Αυτό τό πράγμα καί οἱ ἴδιοι οἱ ψυχίατροι, ἅμα τό μελετήσουν, θά τό βροῦν, ὅτι ὁ ἐγκωστής εἶναι ἄρρωστος.

στήν κοινωνία.

Πρέπει νά πείς τήν ἀλήθεια, νά τή μάθει ὁ ἄνθρωπος. Ἄλλιῶς τόν ὑποστηρίζεις στήν ἀμορφωσιά του. Ὅταν πείς στόν ἄλλο τήν ἀλήθεια, αὐτός κατατοπίζεται, προσέχει, ἀκούει καί τούς ἄλλους, ἐγκρατεύεται. Ἔτσι καί στό παιδί θά πείς τήν ἀλήθεια, θά τό μαλακώσεις, γιά νά κατατοπισθεῖ ὅτι αὐτό πού κάνει δέν εἶναι καλό. Τί λέγει ὁ σοφός Σολομών; «Ὅς φεῖδεται τῆς βακτηρίας, μισεῖ τόν υἱόν αὐτοῦ, ὁ δέ ἀγαπῶν, ἐπιμελῶς παιδεύει»².

Ὅχι, ὅμως, νά τό δέρνεις μέ τή μαγκούρα. Τότε φεύγομε ἀπ' τά ὄρια καί γίνεται τό ἀντίθετο.

Μέ τόν ἔπαινο ἀπό μικρά τά παιδιά μας τά ὀδηγοῦμε στόν ἐγκωσμός. Καί τόν ἐγκωστή μπορεῖ νά τόν κοροϊδεύεις, ἀρκεῖ νά τοῦ λές ὅτι εἶναι καλός, νά τοῦ φουσκώνεις τό ἐγώ του. Κι ἔτσι σοῦ λέει: «Ἄ, αὐτός πού μ' ἐπαινεῖ, αὐτός εἶναι καλός».

Αὐτά δέν εἶναι σωστά πράγματα. Ἐπειδή ὁ ἄνθρωπος μεγαλώνει μέ τόν ἐγκωσμός, ἀρχίζουν τά μπερδέματα μέσα

Ποτέ δέν πρέπει νά ἐπαινοῦμε τούς συνανθρώπους μας καί νά τούς κολακεύομε, ἀλλά νά τούς ὀδηγοῦμε στήν ταπείνωση καί στήν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ. Κι οὔτε νά ἐπιζητοῦμε ἐμεῖς νά μᾶς ἀγαπᾶνε, λέγοντας ἐπαίνους στούς ἄλλους. Νά μαθαίνομε ν' ἀγαπᾶμε καί ὄχι νά ζητοῦμε νά μᾶς ἀγαπᾶνε. Ν' ἀγαπᾶμε ὅλους καί νά κάνομε θυσίες, ὅσο μποροῦμε μεγάλες, γιά ὅλους τούς ἐν Χριστῷ ἀδελφούς ἀνιδιοτελῶς, χωρίς νά περιμένομε ἐπαίνους κι ἀγάπη ἀπ' αὐτούς. Αὐτοί θά κάνουνε γιά μᾶς ὅ,τι ὁ Θεός τούς λέει. Ἄν εἶναι κι ἐκεῖνοι χριστιανοί, θά δώσουνε δόξα στό Θεό, πού βρεθήκαμε καί τούς βοηθήσαμε ἢ τούς εἶπαμε ἕναν καλό λόγο.

Ἔτσι νά ὀδηγεῖτε καί νά παιδιά τοῦ σχολείου. Αὐτή εἶναι ἡ ἀλήθεια. Ἄλλιῶς γίνονται ἀπροσάρμοστα. Δέν ξέρουνε τί κάνουν καί ποῦ βαδίζουν καί αἰτία εἴμαστε ἐμεῖς, πού τά κάναμε ἔτσι. Δέν τά ὀδηγήσαμε στήν ἀλήθεια, στήν ταπείνωση, στήν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ. Τά κάναμε ἐγκωστές καί νά τό

αποτέλεσμα τώρα!

...Ο διάβολος κατόρθωσε να εξαφανίσει τον έαυτό του και να κάνει τους ανθρώπους να χρησιμοποιούν άλλα ονόματα. Οί γιατροί, οί ψυχολόγοι λένε συχνά, όταν ένας άνθρωπος πάσχει: «'Α, νεύρωση έχεις! 'Α, άγχος έχεις!» και τά τοιαύτα. Δέν παραδέχονται ότι ο διάβολος ύποκινεί και διεγείρει στον άνθρωπο τον έγωισμό. Κι όμως ο διάβολος ύπάρχει, είναι τό πνεύμα του κακού. 'Αν ποϋμε ότι δέν ύπάρχει, είναι σαν να άρνούμαστε τό Εύαγγέλιο που μιλάει γι' αυτόν. Αυτός είναι ο έχθρός μας, ο πολέμιός μας στή ζωή, ο αντίθετος του Χριστού και λέγεται αντίχριστος. 'Ο Χριστός ήλθε στή γή, γιά να μās άπαλλάξει από τον διάβολο και να μās χαρίσει τή σωτηρία.

Τό συμπέρασμα που βγαίνει είναι ότι πρέπει να μάθουμε στα παιδιά να ζουν ταπεινά και άπλά και να μήν ζητούν τον έπαινο και τό «μπράβο». Να τά μάθουμε ότι ύπάρχει ή ταπείνωση, που είναι ή ύγεια τής ζωής.

'Η νοοτροπία τής σημερινής κοινω-

νίας κάνει κακό στα παιδιά. 'Έχει άλλη ψυχολογία, άλλη παιδαγωγική, που άπευθύνονται σε παιδιά άθέων. 'Η νοοτροπία αυτή οδηγεί στην άσυνδοσία. Καί βλέπετε τ' άποτελέσματα στα παιδιά και στους νέους. Φωνάζουν σήμερα οί νέοι. Λένε: «Πρέπει να μās καταλάβετε!» Δέν πρέπει, όμως, να πāμε εμείς σ' αυτούς. 'Αντίθετα, θά προσευχόμαστε γι' αυτούς, θά λέμε τό σωστό,

θά τό ζοϋμε, θά τό κηρύττομε, αλλά δέν θά προσαρμοστοϋμε μέ τό πνεϋμα τους. Να μή χαλάσομε τό μεγαλειό τής πίστεώς μας. Δέν γίνεται, γιά να τους βοηθήσομε, ν' αποκτήσομε τή δική τους νοοτροπία. Πρέπει να είμαστε αυτοί που είμαστε και να κηρύττομε τήν αλήθεια, τό φῶς.

'Από τους Πατέρες θά μάθουν τά παιδιά. 'Η διδασκαλία των Πατέρων θά μάθει στα παιδιά μας γιά τήν έξομολόγηση, γιά τά πάθη, γιά τίς κακίες, πῶς νικούσαν οί άγιοι τον κακό έαυτό τους. Κι εμείς θά εύχόμαστε ο Θεός να έγκύψει μέσα τους.

1. 'Ησ. 3,12.

2. Παρ. 13,24.

(Γέροντος Πορφυρίου Καυσοκαλυβίτου, «Βίος και Λόγοι», έκδ. 'Ιερās Μονής Χρυσοπηγής, Χανιά 2003, σελ. 437-444).